



Billund
kommune

Miljøgodkendelse af kvægproduktion

Tingvejen 304, 7200 Grindsted

Maj 2018

Dato: 03-05-2018

Teknik & Økonomi

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.19 P19

Sagsnr.: 17/12627

P10.2. 4.1

Ks.: OSC/MHA

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

mha@billund.dk

INDLEDNING.....	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	4
MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ TINGVEJEN 304, 7200 GRINDSTED	6
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER.....	6
ØVRIGE FORHOLD	7
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	
VILKÅR	
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	
OFFENTLIGGØRELSE MV.....	
KLAGEVEJLEDNING	
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	
INDLEDNING	18
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	18
Husdyrbrugets beliggenhed	19
Stalde og produktioner	20
Gødningsproduktion og -opbevaring	22
BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget.....	24
Foder	26
Energi- og vandforbrug.....	27
Affald	28
Spildevand.....	28
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	30
Lugt.....	30
Støj, rystelser og transport	33
Støv, fluer og skadedyr	35
Lys	36
Landskab og kulturmiljø	36
Driftsforstyrrelser og uheld	37
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	39
Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur	40
Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget.....	40
Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur	41
Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur....	41
Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur	42
Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)	43
Bilag IV arter	43
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	45
OPHØR	47
ALTERNATIVE MULIGHEDER	47
SAMLET VURDERING	48
BILAG	49

Indledning

Husdyrbruget på Tingvejen 304, 7200 Grindsted er miljøgodkendt efter § 12, stk. 2 i den dagældende Husdyrbruglov¹ ved Billund Kommunes afgørelse af 23. juni 2010. Afgørelsen blev efterfølgende stadfæstet af det daværende Natur- og Miljøklagenævn ved nævnets afgørelse af 14. december 2012 (NMK-132-00284), i hvilken forbindelse nævnet ophævede vilkår 12, ændrede vilkår 8, og tilføjede et nyt vilkår 60.

Ved Billund Kommunes tilsyn på husdyrbruget den 22. maj 2017 konstateredes, at årsproduktionen overstiger det maksimum, som er fastlagt i miljøgodkendelsen.

Virksomheden har efterfølgende ansøgt om lovliggørelse af produktionen ved ansøgning af 29. august 2017 om miljøgodkendelse efter reglerne i nugældende Husdyrbruglov². Der er samtidig ansøgt om nogle anlægsmæssige udvidelser.

Billund Kommune har derfor udarbejdet en ny godkendelse på baggrund af ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16a, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om godkendelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug omfattet af godkendelse efter § 12 foretager ændringer eller udvidelser, jf. overgangsbestemmelserne i § 10, stk. 2, i lovens kapitel 10.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Tingvejen 304, 7200 Grindsted, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Tingvejen 304, 7200 Grindsted, *matrikel nr. 2f, Stenderup By, Ansager* (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 530.000.5890. Bedriftens CVR nr. er 18577240. Husdyrbruget ejes og drives af Peder Dahl, Tingvejen 304, 7200 Grindsted. Kontaktperson på bedriften er Peder Dahl, Tingvejen 304, 7200 Grindsted.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² LBK nr. 256 af 21/03/2017. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer

³ BEK nr. 1380 af 30/11/2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 2 og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 56, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 23. november 2017. Offentligheden har herved indenfor en frist på 2 uger haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Da nogle af ejendommens driftsbygninger ligger ca. 850 m fra kommuneskel til Varde Kommune, har kommunen indhentet en udtalelse fra Varde Kommune, jf. lovens § 55, stk. 2. Varde Kommune har ved e-mail af 27. november 2017 meddelt, at man har vurderet, at ammoniakemissionerne fra husdyrbruget ikke vil kunne medføre væsentlige naturpåvirkninger i Varde Kommune, og at man på den baggrund ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

Et udkast til miljøgodkendelse har i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 4, været sendt i høring i 30 dage til den 12. marts 2018, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Peder Dahl, Tingvejen 304, 7200 Grindsted, pp.dahl@dlgtele.dk

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO, Nina Laudal Jensen, nlj@sagro.dk

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 451 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Ejere, Tingvejen 303, 7200 Grindsted

Ejer af Stenderupvej 3, 7200 Grindsted

Beboere, Stenderupvej 3, 7200 Grindsted

Ejer, Stenderupvej 4, 7200 Grindsted

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet udvidelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Da sagen er omfattet af høringsprocedurer omkring ansøgningen efter Husdyrbruglovens § 55 (se høringen af Varde Kommune ovenfor), har udkastet ikke været sendt i høring hos Varde Kommune efter reglerne i § 53 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Billund Kommune har i høringsperioden fået en henvendelse fra ejeren af Stenderupvej 4, som oplyste, at han ikke har modtaget et høringsudkast. Baggrunden er, at udkastet ved en fejl blev tilsendt Stenderupvej 4 i Bjert. Det

blev aftalt med ejeren, at de fejlagtige oplysninger rettes i den endelige godkendelse. Ejeren ønskede ikke udkastet eftersendt.

Billund Kommune har i høringsperioden modtaget indsigelser fra ejerne af Tingvejen 303, som bl.a. anfører, at de oplever lugtgener fra omrøring af gyllen på ejendommen, Tingvejen 304. Trods vilkår i den eksisterende godkendelse om, at omrøring af gylle i stalden skulle ske om natten i tidsrummet kl. 2-6, oplever de at generne er tiltaget væsentligt i den mellemliggende periode – kommunen opfordres til at følge op på vilkår.

I indsigelsen er endvidere anført, at der på Tingvejen 304 er brugt gipsaffald som strømiddel, og at dette er årsag til fosforlignende, yderst generende, lugt fra gyllen. Indsigelsen er vedlagt en artikel fra: Seges, Landbrugsinfo. -Fakta om gips som strøelse, 23.06.2017.

Indsigelsen har været forelagt ansøger, som bl.a. bemærker, at det ansøgte overholder lovgivningens lugtgenekrav, idet lugtkrav til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse samt byzone overholdes.

Vedrørende anvendelse af gipsaffald som strøelse, oplyser ansøger, at han stoppede med at bruge gips som strømiddel for ca. 1 år siden, idet gipsen bl.a. gav lugtgener samt problemer med omrøring af gylle i stalden.

Billund Kommunes vurdering

I husdyrlovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme. Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte overholder lovgivningens krav vedrørende lugtpåvirkninger i omgivelserne, og at der ikke er grundlag for at fastlægge strengere regulering af husdyrbruget på Tingvejen 304. Vilkåret vedrørende omrøring i tidsrummet kl. 2-6 fastholdes og vil være omfattet af kommunens tilsynsforpligtigelser.

Vedrørende anvendelse af gipsaffald som strømiddel, så har kommunen ikke været bekendt med denne anvendelse. Billund Kommune skal på den baggrund gøre ansøger opmærksom på, at det ikke er tilladt at udbringe gipsaffald på markerne uden særskilt tilladelse, idet gipsaffald ikke er optaget på listen over tilladte affaldstyper i Slambekendtgørelsen⁴.

Høring af ændringer efter offentlig høring af udkast til godkendelse

Miljøstyrelsen har efter den offentlige høring udmeldt, at spalteskrabere til kvægstalde fjernes fra teknologilisten, da nye tests dokumenterer, at spalteskrabere ikke har effekt på ammoniakfordampningen. I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk kan spalteskrabere derfor ikke længere indgå som middel til at reducere ammoniakfordampningen.

Ansøger har på den baggrund indsendt en ny ansøgning den 12. april 2018, hvor den ammoniakreducerende virkning af spalteskrabere er fjernet.

⁴ BEK nr. 843 af 23/06/2017 om anvendelse af affald til jordbrugsformål

Billund Kommune har implementeret disse ændringer i miljøgodkendelsens miljøtekniske redegørelse, og vilkår, som stiller krav vedrørende anvendelse af spalteskrapere, er fjernet fra godkendelsen.

Det er kommunens vurdering, at disse ændringer er uden betydning for husdyrbrugets påvirkninger hos omboende. På den baggrund er der alene foretaget høring af ændringerne hos ansøger.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger fra ansøger indenfor høringsperioden.

Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Tingvejen 304, 7200 Grindsted

Virksomheden har den 29. august 2017 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse.

Ansøgningen var fuldt oplyst den 12. april 2018.

Med denne afgørelse godkender Billund Kommune husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte ændringer. Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på Tingvejen 304 omfattet af en miljøgodkendelse fra den 23. juni 2010, som ændret ved Natur- og Miljøklagenævnet ved nævnets afgørelse af 14. december 2012.

Vilkårene i disse afgørelser er vist i bilag 6. Vilkår vedrørende udbringningsarealer i disse afgørelser bortfaldt den 1. august 2017, jf. overgangsbestemmelserne i § 10, stk. 6, i Husdyrbruglovens kapitel 10. Dette vedrører vilkår 44 – 49 og vilkår 55 i bilag 6. Godkendelser under Husdyrbrugloven regulerer efter denne dato alene miljøpåvirkninger fra husdyrbrugenes anlæg, hvilket også gælder for denne nye godkendelse.

Med denne nye miljøgodkendelse bortfalder samtlige tilbageværende vilkår i de ovennævnte afgørelser, således at husdyrbrugets anlæg fremover alene reguleres ved vilkårene i denne nye afgørelse. Vilkårene i denne nye godkendelse består dels af vilkår, som er overført fra den hidtidige godkendelse, og dels af nye vilkår. Der er redgjort nærmere for dette i godkendelsens miljøtekniske redegørelse og vurdering nedenfor.

Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse, samt en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3. I ansøgers miljøtekniske beskrivelse er der omkring en række forhold henvist til oplysningerne i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2010.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁵.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 16a i Husdyrbrugloven eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Husdyrbruget på Tingvejen 304, 7200 Grindsted, blev i 2010 godkendt efter reglerne i den dagældende Husdyrbruglov til udvidelser af bygninger og til en kvægbesætning på maksimalt 430,63 DE (dyreenheder).

Der er nu ansøgt om udvidelse af staldarealerne med en plads til hytter og om etablering af en opsamlingsstank til ensilagevand.

I stedet for dyreenheder skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealer og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper).

I ansøgningen er miljøpåvirkningerne derfor beregnet ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, og der er foretaget en sammenstilling med forureningen i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). I beregningerne for den ansøgte drift indgår, at staldarealerne udvides med den ansøgte plads med hytter til aflastning og til syge dyr i dybstrøelse.

⁵ BEK. nr. 1469 af 12/12/2017. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Ejendommen er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Bemsigvej 10) er godt 600 m. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til byzone (Stenderup-Krogager), som også er nærmeste samlede bebyggelse, er ca. 875 m.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

Billund Kommune har vurderet, at de ansøgte udvidelser og ændringer af husdyrbruget på Tingvejen 304 kan overholde disse afstandskrav.

Anlæg, besætning og gødning

Staldarealerne udvides med en plads på 220 m² med hytter til aflastning og til syge dyr i dybstrøelse. Desuden etableres en opsamlingsstank til ensilagevand i tilknytning til ejendommens eksisterende plansiloer. Ensilagevand ønskes udsprinklet på markarealer en del af året. Husdyrbrugets indretning, samt de ansøgte udvidelser og ændringer kan ses i bilag 2.

Gylle opbevares i tre gylletanke på ejendommen, samt to lejede gyllebeholdere på andre ejendomme. Opbevaringskapaciteten er på i alt 10.000 m³ inkl. gyllekanaler under staldene. Til fast gødning anvendes en møddingsplads på ca. 161 m². Dybstrøelsen opbevares ca. 3 mdr. i stald og derefter på møddingsplads og som kompost i markstak.

Husdyrbrugets opbevaringskapacitet til gødning opfylder kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Staldanlæg og gødningsopbevaring afdamper ammoniak, som kan påvirke naturen omkring husdyrbruget. Derfor er der krav om, at staldene skal indrettes med miljøvenlig teknik (BAT), så fordampningen pr. areal er lille. På baggrund af beregningerne i ansøgningen er det kommunens vurdering, at staldene og gødningsopbevaringen på Tingvejen 304 kan overholde disse krav.

Lugt, støv, fluer, støj og lys

I ansøgningen er det oplyst, at der kan forekomme støj fra: kompressor til mælketank, vakuumpumpe til malkeanlæg, gyllepumpning, transporter med husdyrgødning, foderleverancer mm.

Der malkes med malkerobotter, som malker hele døgnet. Vakuumpumpen er en integreret del af robotterne, og pumpen og kompressoren er placeret indendørs i den sydlige ende af den eksisterende kostald. Der blandes foder ved plansiloerne ca. én time daglig i tidsrummet 6.30 - 9.00. Der ud over ensileres foder ca. 6-8 gange årligt.

Antallet af transporter (til- og frakørsel regnes for én transport) er i den ansøgte drift opgjort til ca. 1.066 stk. om året, hvilket er en stigning på ca. 40 transporter i forhold til nudriften.

Det er oplyst i ansøgningen, at der fra anlægget kan fremkomme støvfrembringelse i forbindelse med håndtering af foder og halm og ved kørsel med landbrugsmaskiner, men at der ikke er tale om væsentlig støvudvikling. Det er oplyst, at der i forbindelse med dyreholdet kan forekomme skadedyr. Forebyggelse sker bl.a. ved god orden og hygiejne i og omkring staldene og evt. problemer bekæmpes omgående.

Om lyspåvirkninger er det i ansøgningen oplyst, at der ikke er ændringer i forhold til den eksisterende godkendelse.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre betydende ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Tingvejen 304 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne nye godkendelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der krav om, at virksomheden skal undersøge og afhjælpe påvirkningerne, hvis kommunen vurderer, at der er væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. Som også fastsat i den hidtidige godkendelse, er der i denne nye godkendelse stillet vilkår om, at omrøring af gylle i staldene kun må foregå om natten, hvor lugtudbredelsen er mindst generende i omgivelserne. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab mv.

Ejendommen ligger ikke indenfor områder, som er omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til kultur, landskab eller natur.

Der er ansøgt om mindre udvidelser, som udføres i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område er *Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde* ca. 6 km mod nordvest. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører i naturområderne. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler, Landbrug
Billund Kommune, Natur og Miljø

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift. Vilkår fra husdyrbrugets tidligere godkendelse fra 23. juni 2010 er vist i bilag 6. Disse vilkår bortfalder med nærværende afgørelse og erstattes af nedenstående vilkår.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggereglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

5. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner").
6. Staldsystemet i tilbygningen til stalden (Kvægstald 2, jf. tabel 1) skal etableres som faste, drænede gulve med skraber. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajleafløb. Lysningsarealet til ajleafløb /gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal.

Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

7. Ved den nye gylletank (Gylletank C i bilag 2) skal, såfremt beholderen er udstyret med en pumpeanordning, etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning er afsluttet. Opsamlet spildevand skal overpumpes

til gyllebeholderen. Rent overfladevand fra pladsen kan opsamles og udsprinkles eller nedsives, når pladsen forinden er rengjort efter brug.

Gødningsopbevaring og -håndtering

8. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Affald

9. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
10. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

11. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.
12. Tagvand skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

13. Omrøring af gylle i staldene må kun foregå om natten mellem kl. 02.00 - 06.00.
14. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
15. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids - og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

16. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder, f.eks. i forbindelse med håndtering af ensilage.
17. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

18. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

19. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.
20. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
21. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
22. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

23. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport mellem ejendommen og markerne, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

24. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
25. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
26. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

27. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
28. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem ventilationsåbninger i bygningens rygning eller ud gennem åbninger i bygningens sider eller gavle.

Olietank

29. Olietanke skal drives jf. gældende olietankbekendtgørelse⁶.

Driftsforstyrrelser og uheld

30. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger, og skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

⁶ BEK nr. 1611 af 10/12/2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

31. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
32. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
33. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

34. Enhver form for driftsstop af skraberen skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
35. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkraav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

36. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbrugslovens § 59a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 49 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan i henhold til Husdyrbrugslovens § 41 ændre vilkårene i godkendelsen ved påbud, jf. lovens § 39. Vilårene for godkendte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 8. maj 2018 på Billund Kommunes hjemmeside samt i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen er sendt til:

Peder Dahl, Tingvejen 304, 7200 Grindsted, pp.dahl@dlgtele.dk

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO, Nina Laudal Jensen, nlj@sagro.dk

Desuden er den endelige afgørelse sendt til de hørte, som har fremsat bemærkninger i forbindelse med høring af udkast til miljøgodkendelse:

Ejere, Tingvejen 303, 7200 Grindsted

Ejer, Stenderupvej 4, 7200 Grindsted

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk
Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk
DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 5. juni 2018.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet SAGRO indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Tingvejen 304, idet der ønskes godkendelse til udvidelse af anlæg og besætning. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningsystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 12. april 2018 (version 8).

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Ud over udvidelse af besætningen, ansøges om nogle anlægsmæssige udvidelser. I tilknytning til eksisterende stald ønskes etableret en plads med hytter til aflastning og til syge dyr i dybstrøelse. Desuden ønskes etableret en opsamlingsstank til ensilagevand i tilknytning til eksisterende plansiloer. Ensilagevand ønskes udsprinklet på markarealer en del af året.

Der er redegjort nærmere for det ansøgte i de nedenstående afsnit.

I husdyrbrugets eksisterende godkendelse fra 2010 er der stillet nogle overordnede vilkår for husdyrbrugets indretning og drift (vilkår 1 – 5). I vilkår 3 er der stillet vilkår om, at gældende love og bekendtgørelser skal overholdes - tilsvarende type af krav er stillet i vilkår 59. Håndhævelse af regelsættene i love og bekendtgørelser bør ikke ske via generelle vilkår i en miljøgodkendelse, hvorfor disse vilkår ikke overføres til denne nye godkendelse. Vilkår 1 – 2 og 4- 5 overføres uændret til denne nye godkendelse.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1.

Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Bemsigvej 10) er godt 600 m. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til byzone (Stenderup-Krogager), som også er nærmeste samlede bebyggelse, er ca. 875 m.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

I § 6 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷ er afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 justeret, jf. det nedenstående:

- Afstandskravet i ovenstående nr. 3 gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. bekendtgørelsens § 72, stk. 4. Afstandskravet i nr. 3 for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg, herunder læskure og hytter.
- Afstandskravet i ovenstående nr. 6 gælder ikke for ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

⁷ Bekendtgørelse nr. 865 af 23/06/2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke overfor eksisterende bygninger og anlæg.

I bilag 2 fremgår husdyrbrugets indretning, samt de ansøgte udvidelser og ændringer. Desuden er placeringen af virksomhedens ismejeri vist (levnedsmiddelvirksomhed).

Ansøger oplyser, at afstandskravene i lovens § 6 og § 8 overholdes.

Kommunens vurdering

I den eksisterende godkendelse fra 2010 har Billund Kommune meddelt dispensation for afstandskravene i § 8 i forhold til plansiloens afstand til naboskel og til privat fællesvej, hvor der er tilladt en afstand på hhv. 8,5 m og 10 m.

Den ansøgte opsamlingsstank til ensilagevand etableres ved siden af den eksisterende opsamlingsstank ved plansiloen. Det er kommunens vurdering, at etablering af tanken ikke kræver, at der meddeles yderligere dispensation fra afstandskravene. Det er endvidere kommunens vurdering, at de ansøgte anlægsmæssige udvidelser og ændringer kan overholde øvrige afstandskravene i § 6 og § 8, og at de ansøgte placeringer ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i § 33 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Ved godkendelsen fra 2010 blev husdyrbruget godkendt til en besætning på maksimalt 430,63 DE, som disse var oplyst fordelt på dyretyper og fordelt i de forskellige staldanlæg med forskellige staldsystemer.

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift i stedet baseres på størrelsen af staldarealet og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper).

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift og nudrift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn	Bygningsareal	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal
Ansøgt drift			
Kvægstald 1	1783,6	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	143,00 1416,00
Kvægstald 2	1801,0	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1457,00
Kvægstald 3	701,9	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	492,00
Kalveplads	175,8	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	175,00
Hestestald	107,3	Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	18,00
Aflastning og syge dyr	226,4	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	220,00
I alt	4796,0		3921
Nudrift			
Kvægstald 1	1783,6	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	143,00 1416,00
Kvægstald 2	1801,0	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1457,00
Kvægstald 3	701,9	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	492,00
Kalveplads	175,8	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	175,00
Hestestald	107,3	Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	18,00
I alt	4569,6		3701

Table 1: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning er vist i bilag 2.

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen fremsendt tegninger, hvor opgørelser af de eksisterende produktionsarealer er vist (se bilag 3).

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at den i nudrift anførte indretning er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal endvidere ske iht.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁸ regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1.

I husdyrbrugets eksisterende godkendelse fra 2010 er der stillet vilkår vedrørende dyreholdet (vilkår 10), som ikke længere er relevant, hvorfor vilkåret ikke overføres til denne nye godkendelse.

I vilkår 54 er der stillet krav om egenkontrol med produktionens størrelse, samt om redegørelse herfor overfor tilsynsmyndigheden. Med den nye Husdyrbruglov er produktionens størrelse ikke længere en parameter i forhold til miljøpåvirkningerne, hvorfor vilkåret ikke videreføres i denne nye godkendelse.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist på bilag 2.

Ansøger har oplyst opbevaringskapaciteten som vist i nedenstående skema.

Opbevaringsanlæg	Kapacitet, m ³	Overdækning	Placering
Gylletank A	1.200	Nej	I tilknytning til ejendommen
Gylletank B	3.000	Nej	I tilknytning til ejendommen
Gylletank C	3.000	Nej	I tilknytning til ejendommen
Gyllekanaler	1.000	Nej	I tilknytning til ejendommen
Lejet gylletank Hellevej 12	1.000	-	Ekstern tank
Lejet gylletank Stenderupvej 4	800	-	Ekstern tank
I alt, gylle	10.000		

Tabel 2: Opbevaringskapacitet.

⁸ BEK nr. 865 af 23/06/2017 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Til fast gødning anvendes en møddingsplads på ca. 161 m².

I ansøgningsmaterialet er der på baggrund af et samlet dyrehold på 513 DE beregnet en årlig tilførsel til gylletankene, som vist nedenfor:

Årlig gyllemængde:	9.744 m ³
Tilløb fra ensilagepladser: 2283 m ² x 2,5/12 x 0,7	333 m ³
Tilløb kalveplads	123 m ³
Tilløb aflastnings/syge plads	154 m ³
Tilløb plads ved gylletanke	280 m ³
Vaskevand	50 m ³
Tilløb møddingsplads	65 m ³
I alt flydende husdyrgødning.	10.749 m³
Opbevaringskapacitet: 10.000/10.749 x 12 md.	= 11,1 md

Den årlige frembringelse af dybstrøelse er beregnet til 307 tons svarende til 522 m³. Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares ca. 3 mdr. på stald og derefter på møddingsplads samt som kompost i markstak.

Kommunens vurdering

På baggrund af ansøgers ovenstående redegørelse vurderes, at husdyrbruget har adgang til tilstrækkelig opbevaringskapacitet, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 mdr. opbevaringskapacitet.

I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der stillet vilkår (vilkår 11) om, at husdyrbruget til enhver tid skal kunne dokumentere, at have opbevaringskapacitet for husdyrgødning. Dokumentation af opbevaringskapaciteten er i henhold til miljøstyrelsens tilkendegivelser, herunder f.eks. i Helpdesksvar af 3. november 2017, ikke længere et krav i forbindelse med ansøgning om godkendelse. Husdyrproducenten har pligt til at indsende en opdateret opgørelse over kapaciteten, hvis der foretages ændringer, som har indflydelse herpå, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12.

I konsekvens af ovenstående ændringer videreføres vilkår 11 ikke i denne nye afgørelse. Kommunens tilsyn med opfyldelse af krav om opbevaringskapacitet sker i stedet efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I godkendelsen fra 2010 er der stillet vilkår om (vilkår 12), at mindst 79 % af al dybstrøelse skal udbringes direkte fra staldene til marken – dette vilkår er bortfaldet ved Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 14. december 2012.

I godkendelsen fra 2010 er der stillet vilkår (vilkår 14 og 15) til placering, samt etablering og drift af markstakke. I Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15 er der opstillet krav vedrørende etablering og drift af markstakke, som har direkte regulerende virkning for husdyrbruget. Billund Kommune finder, at husdyrbrugets anvendelse af markstakke er tilstrækkeligt reguleret ved disse regler, hvorfor vilkår 14 og 15 ikke videreføres i denne nye godkendelse.

I godkendelsen fra 2010 er der stillet krav (vilkår 6) om etablering og drift af en støbt plads i forbindelse med den nye gyllebeholder. I forbindelse med at en del regulering af forureningsrisici i forbindelse med gyllehåndtering er optaget i

Husdyrgødningsbekendtgørelsen har Billund Kommune ændret praksis med hensyn til generelt at kræve læssepladser ved nye gyllebeholdere. Kommunen kræver nu kun sådanne pladser, hvis der er fast pumpeanordning på en beholder. Vilkår 6 overføres til denne nye godkendelse, idet vilkåret ændres, så der kun er krav om etablering af en støbt plads, hvis der er fast pumpeanordning.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 24 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser at stalde og gødningsoplag på Tingvejen 304 maksimalt må være på 3.314 på 4.068 kg NH₃-N/år, hvoraf 3.314 kg kommer fra staldene og 754 kg fra gødningslagre. kg NH₃-N/år. Det er endvidere beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 4.550 kg NH₃-N/år, hvoraf 3.796 kg kommer fra staldene og 754 kg fra gødningslagre.

I ansøgningen er det foreslået, at det BAT-betingede maksimale emissionsniveau fra staldene i stedet fastsættes til på 3.796 kg NH₃-N/år.

Ansøger anfører i den forbindelse, at Kvægstald 1 er en eksisterende sengestald med spalter. Skraber på spalterne har ikke en effekt på ammoniakemissionen jf. nyeste viden og kan derfor ikke benyttes som tiltag.

Der er ikke staldforsuring på ejendommen og det vil ikke være proportionalt at etablere og er derved ikke BAT jf. MST notat.

Kvæggylle danner naturlig, et godt flydelag, som forhindrer ammoniakfordampning. Teknologibladet, Fast overdækning af gyllebeholder, 2010 viser i beregningerne, at omkostningen til overdækning af gyllebeholdere langt overskrider 100 kr./kg N. Teltdug er derfor ikke BAT.

Der er ikke andre muligheder for at reducere ammoniakemissionen på kvægejendomme. BAT i sengestalden med spalter vurderes derfor at svare til den faktiske emission fra sengestald med spalter og er korrigeret til dette i IT ansøgningen.

Der søges om dispensation efter § 24 stk. 5 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunens vurdering

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er med den nye Husdyrbruglov afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste viden, dvs. de på tidspunktet for den aktuelle afgørelse gældende emissionsfaktorer og gældende virkemidler. Vilklarene om virkemidler og miljøteknologi i den gældende godkendelse eller tilladelse for det pågældende staldafsnit fastholdes med den relative ammoniakreducerende effekt, som de tillægges at have på afgørelsestidspunktet.

Kvægstald 2 (jf. tabel 1)

På ovenstående baggrund er denne eksisterende tilbygning til Kvægstald 1 lagt ind i ansøgningens beregninger som eksisterende stald omfattet af BAT-krav i tidligere afgørelse med BAT-gulvsystemet "Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb". I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der i vilkår 8 (som ændret ved Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 14. december 2012) stillet krav om etablering af denne staldtype og om drift af skrabeanlæg. Vilkår 8 overføres til denne nye godkendelse, da den fastlagte indretning og drift også er forudsat i ansøgningssystemets beregninger af ammoniakemissionen i denne sag.

Kvægstald 1 (jf. tabel 1)

I den eksisterende kostald er der "Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)", hvor der er etableret spalteskrabere. Spalteskraberne blev i 2010 tillagt ammoniakreducerende effekt, og stalden opfyldte herved de daværende krav til BAT.

Miljøstyrelsen udmeldte den 21. februar 2018⁹, at spalteskrabere til kvægstalde fjernes fra teknologilisten, da nye tests dokumenterer, at spalteskrabere ikke har effekt på ammoniakfordampningen. I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk kan spalteskrabere derfor ikke længere indgå som middel til at reducere ammoniakfordampningen.

Miljøstyrelsen oplyser, at "Sengestalde med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)" kun kan opfylde BAT-krav, hvis der samtidig etableres gylleforsuring som virkemiddel. Kommunen kan dog kun stille forsuring som et BAT-krav, hvis anlægget allerede er etableret i tilknytning til stalden, hvilket ikke er tilfældet på Tingvejen 304.

Jf. Miljøstyrelsens skrivelse af 9. marts 2018¹⁰ er det dog ikke et problem for eksisterende stalde, som er miljøgodkendt efter 2007, at leve op til BAT-kravet, idet det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.1.2, at BAT-kravet til et staldafsnit ved genberegningen af virkemidler og teknologi, der er anført i den gældende godkendelse eller tilladelse, men som ved afgørelsen for den nye godkendelse eller tilladelse ikke er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, skal reduceres.

⁹ Sådan håndteres godkendelse af kvægbrug i lyset af ny viden om emissioner fra de forskellige staldsystemer, Miljøstyrelsens hjemmeside, 21. februar 2018

¹⁰ Håndtering af BAT i verserende godkendelser af kvægstalde samt genoptagelse af udnyttede afgørelser, Miljøstyrelsens hjemmeside, 9. marts 2018

I ansøgningskemaet i Husdyrgodkendelse.dk er BAT-kravet for Kvægstald 1 beregnet ud fra en maksimal BAT-betinget emission på 1,0 kg NH₃-N/år pr. m², svarende til en emission på 1,34 kg NH₃-N/år pr. m² med en reduktion på 25 %, som er den effekt spalteskrabere tidligere blev tillagt. I overensstemmelse med Miljøstyrelsens ovenstående betragtninger skal BAT-beregningen se bort fra BAT-kravet, som var tilknyttet spalteskraberne. Den maksimale BAT-betingede emission fra stalden skal derfor i stedet fastsættes til 1,34 kg NH₃-N/år pr. m², svarende til 1.897 kg for hele stalden, 3.796 kg for alle staldene og 4.550 kg for hele husdyrbruget.

Billund Kommune finder, at der i denne sag er redegjort for, at der ikke vil være proportional sammenhæng mellem miljøgevinst og omkostninger ved at etablere emissionsreducerende tiltag, hverken ved etablering af gylleforsuring eller ved etablering af andre emissionsreducerende teknikker på husdyrbruget. På den baggrund anses det af ansøger foreslåede BAT-betingede emissionsniveau som BAT.

I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der i vilkår 7 stillet krav om etablering og drift af skrabe anlæg i Kvægstald 1. Hensigten med vilkåret var at sikre reduktion af ammoniakfordampningen til BAT-niveau. Da skraberne ikke længere tilskrives nogen effekt, overføres vilkår 7 ikke til denne nye afgørelse.

Stalde med dybstrøelse

For dybstrøelsesstalde er der ingen virkemidler, og der er ingen forskel på BAT-emissionen for nye og eksisterende stalde. I den eksisterende miljøgodkendelse fra 2010 er der ikke fastsat vilkår vedrørende emissionsbegrænsning for disse staldafsnit.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår for indretning og drift af staldanlæg og gødningsanlæg kan overholde BAT-kravene.

Foder

Det fremgår af ansøgers oplysninger i forbindelse med den eksisterende godkendelse fra 2010, at der i den fremtidige drift vil blive brugt ca. 5500 m³ ensilage. Al ensilage bliver opbevaret i plansiloer. Øvrigt indkøbt tilskudsfoder opbevares i foderladen.

Der anvendes snittet halm i sengebåsene til dybstrøelsesboksene. Halmen snittes på markerne i forbindelse med presning i halmballer.

Kommunens vurdering

Ensilagepladser skal indrettes og drives i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet har deres afgørelse af 14. december 2012 indføjet et vilkår 60 i husdyrbrugets miljøgodkendelse, hvor der er stillet krav til det maksimale indhold af råprotein pr. foderenhed.

Reglerne i den nye Husdyrbruglov regulerer ikke indhold i foderet, og beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er baseret på normtal for fodersammensætningen, hvorfor vilkår 60 ikke videreføres i denne nye godkendelse.

Energi- og vandforbrug

Husdyrbrugets samlede energi- og vandforbrug i den eksisterende og den ansøgte drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift, lovligt dyrehold	Ansøgt
El*	180.000 kWh	230.000 kWh
Diesellole	14.000 l	14.000 l
Vand	7.975 m ³	9.500 m ³

Tabel 3: Energi- og vandforbrug

*Inkl. forbrug til markvanding

Ud over, at data i ovenstående tabel er opjusteret i forhold til oplysningerne i godkendelsen fra 2010, har ansøger oplyst i forbindelse med denne nye miljøgodkendelse, at der ikke er ændringer i forhold til det i 2010 oplyste.

I ansøgningen til godkendelsen fra 2010 er det oplyst om vandbesparende foranstaltninger, at der anvendes drikkekar, som er udformet til at minimere drikkevandsspild. Vaskeautomaten til malkeanlægget er forsynet med vandsparer. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild, og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Om energibesparende foranstaltninger er det i ansøgningen til den eksisterende godkendelse oplyst, at der er installeret genvinding af varme fra mælkekøler. Varmen anvendes til opvarmning i stuehuset og teknikrummet, samt brugsvand i driftsbygningerne.

Mælken køles ved hjælp af en isbank (kuldager), hvilket giver en udjævning mellem energiforbruget i spidsbelastning og middelbelastning ved mælkekøling, så u hensigtsmæssigt merenergiforbrug undgås. Endvidere kan akkumulering af kulde ske på tidspunkter, hvor elektricitet er billig.

Der er frekvensstyret vakuumpumpe hvilket giver en stor reduktion i energiforbruget og reducerer støjen. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvilket kan give store energibesparelser.

Der er PLC-styret lys i kostalden. PLC-styret lys betyder at lysstyrken reguleres i forhold til dagslyset. Der er sensor på udendørsbelysning. Den tænder sammen med natlyset i kostalden.

Kommunens vurdering

I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der med henblik på at sikre anvendelse af BAT på husdyrbruget stillet vilkår om, der skal anvendes lavenergibelysning (vilkår 16), at vand- og energiforbruget skal ligge indenfor rammerne af de i den miljøtekniske beskrivelse nævnte størrelser (vilkår 17), og

at husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug (vilkår 56). Endvidere er der stillet vilkår om, at der skal udføres kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlæg og mælkekøleanlæg (vilkår 53).

Disse vilkår er stillet med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik"). Reglerne i den nye Husdyrbruglov opstiller ikke krav om anvendelse af BAT til begrænsning af ressource- og energiforbrug for husdyrbrug af denne type. På den baggrund videreføres disse vilkår ikke i denne nye godkendelse.

Affald

Ansøger oplyser, at pladsen til døde dyr er afskærmet for forbipasserende og i passende afstand fra produktionsbygninger, nabobeboelser og offentlig vej (se bilag 4). Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter, at dødsfaldet er konstateret. Mængden af døde dyr er ca. 4000-4500 kg pr. år.

Hvis der er medicin rester, afleveres det til dyrlæge/apotek. Det er dog sjældent, der forekommer rester, da alt det indkøbte forbruges. Spidse og skarpe genstande opbevares i brudsikkert og tæt emballage og bortskaffes via dyrlæge/apotek.

Forbrændingseget affald (plast, pap og papirsække ol.) opbevares i 4 m³ container i foderladen. Containeren tømmes 2 gange pr. måned. Der er tale om ca. 2000-2500 kg årligt.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ ol): Der er normalt ikke "Ikke forbrændingseget affald" i den daglige drift. I tilfælde af den type affald, bortskaffes det til omlasteplads.

Spildolie opbevares i maskinhuset i tætte olietønder på fast gulv uden afløb. Vakuumpumpen er oliefri, og der forekommer derfor ikke spildolie fra pumpen.

Det fremgår af ansøgers oplysninger i forbindelse med den eksisterende godkendelse fra 2010, at dagrenovation fra produktionen opbevares i container (se bilag 4) og tømmes hver 14. dag af kommunal ordning.

Kommunens vurdering

Der er i den eksisterende godkendelse fra 2010 stillet vilkår om (vilkår 18), at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Dette vilkår videreføres. Vilkår 22 vedrørende opbevaring af farligt affald videreføres og tilrettes i overensstemmelse med den aktuelle praksis for Billund Kommunes krav til farligt affald.

I vilkår 21 er der stillet vilkår vedrørende håndtering af animalsk affald. Da håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse, videreføres vilkåret ikke i denne nye godkendelse.

I vilkår 19 og 20 er der stillet krav om håndtering og afsætning af affald skal ske i henhold til kommunens regulativer og gældende regler. Da disse forhold

reguleres direkte af regulativerne, videreføres vilkårene ikke i denne nye afgørelse.

Spildevand

I ansøgningen til denne nye godkendelse oplyser ansøger, at afløb af tagvand er gennemført, som beskrevet i nuværende miljøgodkendelse.

Det fremgår af den eksisterende godkendelse fra 2010, at rengøringsvand og mælkerumsvand tilledes gyllekanalerne. Dette er ud fra normalt indregnet i normerne for gylleproduktion. Spildevand i gylletankene er ligeledes indregnet i normproduktionen. Alt vand fra vaskeplads, afløb fra ensilageplads, samt møddingsplads har afløb til gylletank. Der ud over har en lille del af det befæstede areal også afløb til gylletank.

Følgende fremgår videre af den eksisterende godkendelse:

”Oprindeligt var der planlagt faskiner til tagvand fra både den eksisterende kostald og tilbygningen. Dette ønskes eventuelt i stedet ændret til afledning af tagvand til en grøft, som afleder til Ansager Å, eller ledt til faskine med overløb. Der er derfor i forbindelse med nærværende sag ansøgt om udledningstilladelse af tagvand fra ca. 3.800 m².”

Husdyrbrugets eksisterende og fremtidige afløbsforhold er vist i bilag 4b og 4c.

I ansøgningen til denne nye godkendelse er der som tidligere nævnt ansøgt om etablering af supplerende opsamlingsbeholder til ensilagevand. Opsamlet ensilagevand ønskes udsprinklet på markarealer.

I vinterperioden pumpes ensilagevand til gylletank i ca. 2,5 mdr. På eksisterende pumpeledning fra opsamlingsbeholder ved ensilageplads til gylletank etableres 3-vejsventil, så der kan pumpes til enten gylletank eller udsprinklingsanlæg.

Udsprinklingsanlæg dimensioneres ud fra byggeblad 103.09-05. I og med at der pumpes til gylletank i vinterperioden dimensioneres opsamlingsbeholder ud fra 1 dags nedbør svarende til 16 m³. Den eksisterende opsamlingsbeholder er på 6 m³, og der etableres yderligere en 10 m³ opsamlingsbeholder i flg. byggeblad 103.05-03. Pumpe med automatisk start skal min. have en kapacitet på 8 m³/time.

Indretningen med ny opsamlingsbeholder, ledningssystem til ensilagevand og udsprinklingsområde er vist i bilag 2.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen¹¹ defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

¹¹ BEK nr. 1469 af 12/12/2017 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der fastsat vilkår vedrørende overfladevand og tagvand (vilkår 23). Vilkåret videreføres og tilrettes i overensstemmelse med den aktuelle praksis for Billund Kommunes krav til overfladevand og tagvand.

Opsamling, håndtering og anvendelse af vand fra ensilagepladser er omfattet af regulering efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 11. Der er bl.a. krav om, at næringsstofferne i ensilagesaft skal tilføres afgrøder, og at udbringning ikke må ske i perioden 15. november til 1. februar.

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand og ensilagevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening, og kommunen finder ikke anledning til at stille videre krav i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 30 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 4. Lugtgrænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Resultatet af lugtberegningerne for Tingvejen 304 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet
------------	----------------------	--------

		gennemsnitsafstand*
A: Byzone	449 m	892 m
B: Samlet bebyggelse	299 m	903 m
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	110 m	659 m

Tabel 5. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne i forhold til kategori C er baseret på FMK-modellen, mens resultaterne i forhold til kategori A og B er baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Kommunens vurdering

Geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

I beregningerne for Tingvejen 304 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 451 meter.

I forbindelse med høring af den eksisterende godkendelse fra 2010 udtrykte ejerne af Tingvejen 303 bekymring vedrørende lugtgener, særligt i forbindelse omrøring af gylle. Ansøger tilkendegav på den baggrund, at han vil indstille omrøring af gylle i stalden til at ske om natten mellem kl. 2.00 - 6.00.

Billund Kommune vurderede i den forbindelse, at den faktiske lugtfrembringelse på et husdyrbrug i et vist omfang hænger sammen med, hvordan driften tilrettelægges, idet lugtbidraget fra nogle af lugtkilderne kan reduceres ved hensigtsmæssig drift. Kommunen fandt, at ansøgers forslag om at henlægge

gylleomrøringen til natperioden, hvor den normalt ikke vil kunne genere udeophold ved omgivende beboelse, er en hensigtsmæssig driftstilpasning, hvorfor dette blev fastsat som vilkår (vilkår 26). Vilkåret overføres til denne nye godkendelse.

I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der endvidere fastsat vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, samt at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning (vilkår 24 og 25). Vilkårene overføres til denne nye afgørelse. I overensstemmelse med Billund Kommunes aktuelle praksis tilføjes til formuleringen af vilkår 25, at en ny undersøgelse og redegørelse af lugtforholdene tidligst kan kræves igen efter et år, hvis en udført undersøgelse vurderes at være dækkende for hele husdyrbruget.

I den eksisterende godkendelse er der optaget vilkår om (vilkår 27), at markstakke ikke må anbringes nærmere end 100 meter fra beboelse. I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der i mellemtiden optaget bestemmelser (§ 15), som fastlægger en række afstandskrav for markstakke. Det er kommunens vurdering, at forholdene er tilstrækkeligt reguleret ved disse regler, hvorfor vilkåret ikke overføres til denne nye godkendelse.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i nærværende afgørelse.

Støj, rystelser og transport

Ansøger har oplyst om støjforholdene, at der ikke er ændringer i forhold til den eksisterende godkendelse.

Ansøger oplyser, at der kan forekomme støj fra: kompressor til mælketank, vakuumpumpe til malkeanlæg, gyllepumpning, transporter med husdyrgødning, foderleverancer mm.

Der malkes med malkerobotter, som malker hele døgnet. Vakuumpumpen er en integreret del af robotterne, og pumpen og kompressoren er placeret indendørs i den sydlige ende af den eksisterende kostald. Vakuumpumpe og kompressor til mælketank kører hver dag året rundt.

Der blandes foder ved plansiloerne ca. én time daglig i tidsrummet 6.30 - 9.00. Det sker med traktor for fuldfodervogn og læssermaskine. Begge maskiner arbejder ved lav belastning. Der ud over ensileres foder ca. 6-8 gange årligt. Ensilering kan strække sig over hele dagen og i enkelte tilfælde, hvis vejrliget påkræver det vare til lidt ud på aftenen. Det vurderes ikke at medføre unødige gener for naboerne.

Foderleverancer og andre transporter medfører kun kortvarig støj. De fleste af transporterne foregår i dagtimerne.

Der pumpes gylle ca. 2-3 gange om måneden.

Transport

Ansøger oplyser, at transporterne til - og fra markerne føres til og fra ejendommen mod vest ud til Tingvejen, så der ikke sker østgående transport forbi naboerne på fællesvejen. Transporten til arealerne ved Grindsted passerer udenom Stenderup / Krogager på Tingvejen, hvor den kun udgør en lille del af den øvrige transport. Arealerne mod syd tilkøres uden at komme gennem Starup.

Transporter foregår normalt i dagtimer på hverdage. I højsæson for udbringningen af husdyrgødning kan det være nødvendig med transporter i weekenden eller uden for normal arbejdstid.

Ansøger har til denne nye godkendelse afgivet oplysninger om transportomfanget i nedenstående skema.

Transporter	Før udvidelse 2010 antal/år	Efter udvidelse 2010 antal/år	Fremtid
Affald	35	35	35
Brændstof	6	8	10
Afhentning af mælk	183	183	183
Levende dyr	52	52	52
Afhentning af døde dyr	18	26	26
Gyllekørsel	225	320	320
Dybstrøelse / gødning	8	29	52
Indkøbt foder	20	26	26
Grovfoder til ensilage	225	335	350
Anden fragt	12	12	12
I alt	784	1.026	1.066

Tabel 6: Transport før og efter udvidelse

Udvidelsen medfører en udvidelse af transportbehovet på ca. 4 %, som væsentligst stammer fra øget transport af gødning og ensilage.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der stillet vilkår om overholdelse af disse grænseværdier (vilkår 29), hvilket overføres til denne nye godkendelse.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener. Noget af støjfrembringelsen, f.eks. foderhåndtering ved plansiloerne, foregår dog i relativ kort afstand fra naboen øst for ejendommen. I godkendelsen

fra 2010 er der stillet vilkår om (vilkår 28), at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder, f.eks. i forbindelse med håndtering af ensilage. Dette vilkår overføres til denne nye godkendelse.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997¹² opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Tingvejen 304 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkluder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Transporterne til - og fra markerne føres til og fra ejendommen mod vest ud til Tingvejen, så der ikke sker østgående transport forbi naboerne på fællesvejen.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for indgreb er der i den eksisterende godkendelse stillet vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning (vilkår 57). Desuden er der stillet vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen (vilkår 30 – 33).

Disse vilkår overføres til denne nye afgørelse.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger har om påvirkninger fra støv, fluer og skadedyr oplyst, at der ikke er ændringer i forhold til den eksisterende godkendelse.

Støvdudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm og ved kørsel med landbrugsmaskiner. Der er i forbindelse med driften på ejendommen ikke væsentlige støvgener.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme skadedyr. Forebyggelse sker bl.a. ved god orden og hygiejne i og omkring staldene. Evt. problemer bekæmpes omgående.

Kommunens vurdering

¹² Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Støvdudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener er der i godkendelsen fra 2010 fastsat vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der er stillet krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning (vilkår 36). I vilkår 34 er der stillet krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, og i vilkår 37 er der stillet krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig er der stillet krav om, at fluer bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser (vilkår 35).

Disse vilkår overføres til denne nye godkendelse. I overensstemmelse med Billund Kommunes aktuelle praksis tilføjes til formuleringen af vilkår 36, at en ny undersøgelse og redegørelse af husdyrbrugets kilder til fluegener tidligst kan kræves igen efter et år, hvis en udført undersøgelse vurderes at være dækkende for hele husdyrbruget.

Lys

Ansøger har om lyspåvirkninger oplyst, at der ikke er ændringer i forhold til den eksisterende godkendelse.

Det er oplyst i den eksisterende godkendelse fra 2010, at der i kostalden er natlyssænkning fra kl. 19.00-4.30. I forbindelse med natlyssænkningen aktiveres gadebelysning ved indgangene til stalden. Gadebelysningen tændes af bevægelsescensor ved indgangene til stalden. Placeringen af udendørsbelysning er vist i bilag 4.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener er der i godkendelsen fra 2010 fastsat vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig (vilkår 38). For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger, er der endvidere stillet vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at ny belysning i stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem ventilationsåbninger i bygningens rygning eller ud gennem side- eller gavlåbninger (vilkår 9).

Disse vilkår overføres til denne nye afgørelse.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger har om landskabspåvirkninger oplyst, at der bygges en betonplads op af bestående kostald. Pladsen er i niveau med terræn, og hytter, som placeres på

denne, er betydelig lavere en eks. stald. Der sker ikke væsentlige ændringer i forhold til landskab og kulturmiljø.

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Billund Kommunes Kommuneplan 2013-2025 samt fredninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg er beliggende udenfor udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige kulturmiljøer.

Nybyggeriet sker udenfor å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skov-byggelinje og beskyttelseslinje for fredede fortidsminder.

Den nye udendørs plads til aflastning af syge dyr etableres i tilknytning til eksisterende byggeri.

Kommunens vurdering

De ansøgte udvidelser og ændringer er i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 22 placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og i Billund Kommunes kommuneplan, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Tingvejen 304 er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget til jordbrugsformål, som i henhold til kommuneplanens retningslinjer hovedsageligt skal anvendes til jordbrugserhverv. Ejendommen ligger udenfor udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

Udvidelsen med en hytteplads placeres i tilknytning til ejendommens i sammenhæng med eksisterende staldbygning. Tilsvarende placeres ny beholder til ensilagevand i tilknytning til eksisterende anlæg. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området og med det tiltænkte formål.

Samlet set er det kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger har om driftsforstyrrelser og uheld oplyst, at der forefindes en beredskabsplan på ejendommen, og at der ikke i øvrigt er ændringer i forhold til den eksisterende godkendelse.

I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der oplyst følgende om mulige uheld:

- Udslip fra gylletank.
- Strømsvigt

- Gylleudslusning kan være årsag til alvorlige ulykker, fordi der frigives svovlbrinte.
- Spild ved påfyldning af sprøjte, diesel olie samt ved håndtering af spildolie.

Risikoen for uheld er oplyst minimeret ved følgende foranstaltninger:

- Hver 10 år kontrolleres gylletanke af en autoriseret gylletank kontrollør.
- Minimum en gang om året kontrollerer landmanden gylletanke visuelt for evt. kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, samt revner og utætheder i elementer. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skaden.
- Gyllepumpning fra fortank ved møddingspladsen foregår med traktorpumpe.
- Traktorer henstår ikke med tilkoblet pumpe og med nøgler, når de ikke er i brug.
- Dyk pumpe fra fortank til gylletank, er installeret med en timer, så den stopper med at pumpe efter f.eks. 15 min.

Gener og forurening i tilfælde af uheld er oplyst minimeret ved det følgende:

- Der er udarbejdet indsatsplan i tilfælde af gylleudslip.
- Påfyldning af marksprøjte sker på møddingsplads med afløb til gylletank.
- Dieselolietanke og spildolietønder står i maskinhuset (se bilag 4) på fast betongulv uden afløb.
- Påfyldning af diesel sker altid under opsyn.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor områder, der i Danmarks Miljøportal og MiljøGis er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser eller som indvindingsområder og indvindingsoplunde.

Det fremgår af BBR- registeret, at der er en indendørs tank under 6.000 l fra 1999 på ejendommen, hvilken må antages at være identisk med den oplyste dieseltank. Endvidere fremgår af BBR - registret, at der er en nedgravet tank under 6.000 l fra 1987.

Det fremgår af vilkår 39 i den eksisterende godkendelse fra 2010, at husdyrbrugets olietanke skal drives efter gældende olietankbekendtgørelse, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med at reglerne overholdes, herunder at der er foretaget korrekt anmeldelse af ejendommens olietanke. Begge tanke er tilset ved kommunens tilsyn på ejendommen den 22. maj 2017.

Vilkår 39 overføres til denne nye godkendelse, idet vilkårets henvisning til olietankbekendtgørelsen opdateres til den aktuelt gældende bekendtgørelse.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af olietankbekendtgørelsen), er der i godkendelsen fra 2010 stillet vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip (vilkår 41). Vilkåret overføres til denne nye godkendelse.

Der er stillet vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling (vilkår 42). Vilkåret overføres til denne nye godkendelse, idet der til kravet om tankpistol tilføjes, at denne kan tillades fastlåst i åben stilling, hvis pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der er stillet vilkår om (vilkår 40), at der til stadighed skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden er der stillet vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet (vilkår 43). I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering. I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der derfor alene stillet vilkår om opsyn ved pumpning af gylle (Vilkår 13).

Disse vilkår overføres til denne nye afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og

d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen¹³ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugsloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 4.550 kg N/år. Dette indebærer en meremission i forhold til nudriften på 194 kg N/år, og en meremission i forhold til driften for 8 år siden på 1.750 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Natur punkt	Natur-kategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning (Kg N/år)	Merbelastning 8 år (Kg N/år)	Totalbelastning (Kg N/år)	Ruhed natur
A	1	EF-habitat områder nr. 88	5920	0	0	0	Bn

¹³ BEK nr. 926 af 27/06/2016 – Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

B	2	Hede	2843	0	0	0	Mk
C	2	Hede	3300	0	0	0	Mk
D	3	Mose	294	0,1	0,7	1,8	Mk
E	3	Mose	387	0	0,3	0,9	Mk
F	3	Mose	526	0	0,1	0,2	Mk
G	3	Hede	713	0	0,1	0,1	Mk
H	3	Mose	728	0	0,1	0,4	Mk
I	3	Mose	666	0	0,2	0,6	Mk

Tabel 7. Ammoniakdepositionen i omliggende natur

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i naturpunkt A er "Blandet natur med lav bevoksning", mens det i alle øvrige naturpunkter er "Blandet natur med middelhøj bevoksning". I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i Kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Det er oplyst i ansøgningen, at der ikke er kumulation med ammoniakdeposition fra andre husdyrbrug.

Da den beregnede totaldeposition for Tingvejen 304 er nul, er det dog uden betydning, om der indregnes reduktion for kumulation, idet der under alle omstændigheder tillades en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/år i Kategori 1-natur.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i 2 stk. kategori 2-natur (heder), jf. ovenstående skema. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 88, *Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde* er ca. 6 km.

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er de store fredede hede- og skovområder ved Nørholm Gods og Karlsgårde Sø med omgivende naturarealer, en stor strækning af Varde Å, dele af Ansager Å og Grindsted Å med tilstødende eng- og mosearealer. Nørholm Hede er en stor sammenhængende hede af national betydning med en mosaik af tørre og våde hedearealer. I området findes også partier af indlandsklitter. Samtlige arter der indgår i udpegningsgrundlaget, er knyttet til vandløbene i området, herunder bl.a. snæblen, flodperlemusling, bæk-, flod- og havlampret. Ligeledes er odderen registreret i området.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod områdets store hede-, mose- og overdrevsarealer. Ligeledes er også tilgroning med træer, buske og høje urter en trussel.

Da ejendommen er placeret ca. 6 km fra Natura 2000 området *Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde*, vil en øget ammoniakemission fra ejendommen ikke i sig selv kunne medføre en væsentlig påvirkning. I overensstemmelse med resultatet af beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk (jf. punkt 1 i ovenstående tabel) er det kommunens vurdering, at der i en afstand på 6 km ikke vil kunne måles hverken nogen mer- eller totaldeposition fra ejendommen.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Tingvejen 304 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan endvidere i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 35, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 3-natur omfatter jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 :

- a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove

Påvirkningen af ammoniakfølsomme skove er vurderet særskilt nedenfor.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning

til seks repræsentative punkter, jf. ovenstående skema, bestående af fem mosearealer og et hedeareal. Disse naturarealer er vist i bilag 5.

Da hverken mer- eller totaldeposition på de nævnte naturarealer overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

Omkring 400 m nordvest for ejendommen og ca. 850 sydøst for ejendommen ligger to potentielt ammoniakfølsomme skove (punkt X, Ballebæk Plantage, hhv. Y i bilag 5). Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. § 2 i

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om gammel "skovjordbund", og
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen »Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove«, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

I ansøgningen er der foretaget beregninger af husdyrbrugets ammoniakdeposition i Ballebæk Plantage, som viser, at totaldeposition, merdeposition (nudrift) og merdeposition (8-årsdrift) er hhv. 1,2, 0,0 og 0,5 kg N/år. Tallene beregnet for en hede i tilknytning til skov Y er hhv. 0,1, 0,0 og 0,0 kg N/år.

På ingen af de pågældende arealer er der skov på de høje målebordsblade (opmålt 1862-1899), men mose eller hede på nogle. På de lave målebordsblade (opmålt 1928-1945) er Ballebæk Plantage markeret som plantage. I dag er hovedparten af arealerne opdyrket land eller § 3 registreret naturareal. Kommunen har ikke kendskab til naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter i de nævnte skove.

Det er Billund Kommunes vurdering, at hovedparten af arealerne ikke opfylder kriterierne for ammoniakfølsomme skove. Det er kommunens vurdering, at dele af Ballebæk Plantage (punkt X i bilag 5) kan være ammoniakfølsom skov, og dermed omfattet af Kategori 3 natur. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet mer- og totaldeposition på hhv. 0,5 og 1,2 kg N/ha i punkt X. Det er kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på skoven, og at der ikke er grundlag for at stille krav til den maksimale deposition..

Kommunens vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede) Bilag IV arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12¹⁴ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Tingvejen 304, 7200 Grindsted eller ved ejendommens udbringningsarealer, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil Odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindelig udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes foruden spidssnudet frø og løgfrø, stor vandsalamander. Alle tre arter er på habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er også rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever udenfor yngletiden på fugtige steder tæt på

¹⁴ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenede, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrø er fredet og findes på habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er registeret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen eller i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer indenfor 1000 meter anlægget. Nærmeste registreringer i Billund Kommune af Bilag IV padder til søerne er mere end 8 km.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I forhold til husdyrbrugets anlæg og driften af dette oplyser ansøger, at der anvendes BAT jf. nedenstående beskrivelser:

BAT – Ammoniak:

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionsniveauet overholdes.

Der er etableret spalteskrabere i kvægstald 1 og 2.

BAT – Fodringsstrategi:

- Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af vand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

BAT – Management:

- Bedriften fører journal hvor der registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.

BAT - Forbrug af vand og energi:

- Stalde og maskiner rengøres med højtryksrensere.
- Vaskeautomat til malkeanlæg er forsynet med vandsparer.
- Der anvendes isbank til forkøling af mælken.
- Der anvendes drikkekar, der er udformet, så spild minimeres. Tilløbet til drikkekarrene sker gennem ventiler med automatisk åbne/lukkemekanisme. Niveaue i drikkekarrene kan justeres efter behov.
- Vandforbruget opgøres en gang årligt.
- Der anvendes dagslysstyret lys i stalden, hvilket betyder, at lysstyrken i stalden reguleres i forhold til dagslyset.
- Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning:

- Fast møg opbevares på møddingsplads med opsamling af vand til gylletanken. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.
- Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.
- Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§ 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres

optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.

- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt, og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Tingvejen 304 er ikke et IE-husdyrbrug og er således ikke omfattet af ovennævnte BAT-krav. For husdyrbruget gælder alene BAT-krav i forbindelse med ammoniakemission, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24.

I ovenstående afsnit "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget" er der på den baggrund foretaget vurderinger og fastsat vilkår, som fastlægger anvendelse af BAT i forhold til husdyrbrugets ammoniakemission.

Det er Billund Kommunes vurdering, at der ikke herudover skal stilles krav om anvendelse af BAT på Tingvejen 304 i denne nye godkendelse.

I den eksisterende miljøgodkendelse fra 2010 er der stillet vilkår om anvendelse af BAT (vilkår 50 - 53), som er mere vidtgående, end det ovennævnte reguleringsgrundlag. Disse vilkår overføres ikke til denne nye godkendelse.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger, at gyllekanaler, gylletanke, møddings- og ensilagepladser vil blive tømt og rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning eller ensilagesaft.

Kommunens vurdering

I den eksisterende godkendelse fra 2010 er der stillet vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår (vilkår 58). Vilkåret overføres til denne nye afgørelse.

Alternative muligheder

Det er anført i den indsendte miljøkonsekvensrapport, at der ønskes etableret en betonplads på 220 m², hvor svage og syge dyr kan aflastes i hytter. Etableringen af betonpladsen sker i skjul af eksisterende bygninger og vil derfor ikke syne væsentlig i omgivelserne. Der er ikke undersøgt alternative placeringsmuligheder for betonpladsen, da det logistikmæssigt og landskabsmæssigt giver bedst mening, at bygge som ansøgt.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16a, stk. 1, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgte indvirkninger på miljøet.

Den ansøgte placering af staldudvidelserne i tilknytning til den eksisterende stald begrænser anlæggets samlede udstrækning i landskabet. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse kan gennemføres på den ansøgte placering med en acceptabel miljømæssig påvirkning, og at andre placeringer af udvidelserne ikke vil kunne medføre væsentlige reduktioner i påvirkningerne, hvorfor ansøgers logistiske ønsker bør imødekommes.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbruget
- Bilag 2: Husdyrbrugets indretning
- Bilag 3: Tegninger med opgørelse af eksisterende produktionsarealer
- Bilag 4: Diverse funktioner og afløbsforhold
- Bilag 5: Beskyttet natur indenfor 1.000 m fra anlægget
- Bilag 6: Vilkår i tidligere afgørelser